

Kopja Informali ta' Sentenza

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH A. FILLETTI**

Seduta tat-28 ta' Gunju, 2006

Citazzjoni Numru. 753/1990/1

Alexander Cortis

Vs

Peter Borg

Il-Qorti

Preliminari

Rat l-att **tac-citazzjoni** li permezz taghha l-attur ippremetta illi:

PERESS li l-attur u l-konvenut, ghal xi zmien, kienu dahlu f'arrangament bejniethom biex imexxu negozju ta' l-

Pagna 1 minn 8

Qrati tal-Gustizzja

Kopja Informali ta' Sentenza

importazzjoni u bejgh ta' "heavy plant", taghmir, ingenji u vetturi uzati fl-industrija;

PERESS li l-attur huwa kreditur tal-konvenut fl-ammont ta' erbat elef u sebghin lira maltin u hamsin centezmu (Lm4,070.50,0) li tipprezenta l-bilanc dovut lill-attur mill-istess konvenut skond "statement" tas-27 ta' Jannar, 1987, hawn mehmuz (Dok "AC1"), kwantu ghal elf hames miiija u ghoxrin lira maltin u hamsin centezmu (Lm1,520.50) kwantu ghal erba mija u hamsin lira (Lm450) import ta' taxxa mhallsa mill-istess attur dwar gaffa li gab Malta minn barra u l-konvenut qabad u biegh lil terzi; kwantu ghal sitt mitt lira (LM600), prezz ta' molol tat-trakkijiet li l-attur ikkonsenja lill-konvenut u li ghadhom fil-pussess tieghu; u kwantu ghar-rimanenti elf u hames mitt lira (Lm1,500) rapprezentanti "commissions" dovuti lill-attur minghand il-konvenut ghall-bejgh ta' vetturi li l-attur importa f'Malta b'arrangement mal-konvenut, kollox kif ghandu jigi ppruvat ahjar waqt it-trattazzjoni;

PERESS il-konvenut bla ebda raguni valida fil-ligi, qed jirrifjuta li jhallas is-somma hawn fuq imsemmija, ghalkemm interpellat li jaghmel dan, anke permezz ta' ittra ufficjali;

JGHID l-istess konvenut ghaliex, ghar-ragunijiet premessi, m'ghandhiex din il-Qorti;

1. Tikkundannah ihallas lill-attur is-somma ta' Lm4,070.50,0, minnu dovuta lill-attur, kif fuq spjegat.

BL-ISPEJJEZ, inkluzi dawk ta' l-ittra interpellatorja tal-4 ta' April, 1990, ta' l-ittra ufficjali tas-7 ta' Mejju, 1990, u tal-Mandat ta' Sekwestru kontestwalment prezentat oltre l-imghaxijiet legali sal-jum tal-hlas effettiv, kontra l-konvenut ingunt ghas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni ta' l-attur a fol.3 tal-process;

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenut a fol. 15 tal-process fejn eccepixxa:

Kopja Informali ta' Sentenza

1. Illi t-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt kif jigi ppruvat fit-trattazzjoni tal-kawza peress illi l-konvenut mhux talli m'ghandux jaghti imma ghandu jiehu.

Salv eccezzjonijiet ohra.

Rat il-kontrotalba li giet irtirata a fol 19;

Rat id-digrieti a fol 26 u 102;

Rat il-verbal a fol 157;

Rat l-atti kollha tal-kawza u d-dokumenti ezibiti;

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Rat in-noti tal-partijiet;

PROVI

L-attur xehed li kien dahal f'negozju ta' ingenji u vetturi *heavy duty* mal-konvenut. Billi hu ma kellux sahha fil-flus, waqt li l-konvenut qal li ma kellux problemi dwar flus, ftehm li l-konvenut jiffinanzja l-progett, u hu jaghmel ix-xoghol manwali kollu li jkun hemm bzonn, bhal tiswija u trasferiment taghhom. Imbaghad wara li jnaqqsu l-ispejjez, jaqsmu dak li jifdal ugwalmart bejniethom.

Kienu gabu xi tlett konsenji xoghol imma wara xi sena l-konvenut ried li jieqfu. Ghalhekk qabdu lill certu Cristinu biex johrog il-bilanci dovuti. Lilu kienu tawh dokument datat Jannar 1987, li sar fil-presenza tieghu, izda ma kienx iffirmah u baqa' li kellu jiccekkjah. Meta fil-fatt iddiskutih ma' l-iskrivan tieghu Charlie sab li kien ser jispicca jkollu johrog xi spejjez minn butu li ma kienux kkunsidrati fil-prospett.

L-attur qed jippretendi Lm450 ghal taxxa fuq gaffef u trucks li kienu dahlu Malta fuq ismu ghalhekk kellhom jidhru fl-income tax tieghu (ara dokumenti a fol 163 et seq). Qed jitlob ukoll is-somma ta' Lm1,500 *commission*

Kopja Informali ta' Sentenza

fuq li prezz tad *dumper* u gaffa. Hu hadem fuq il-prezz tal-bejgh taghhom lill terzi u li sar jaf bil-prezz minn qraba tieghu li kienu jahdmu fil-barriera tas-sid li xtrahom. Hu hadem bl 10% u 20% tal-prezz tal-bejgh (stmati Lm16,644 u Lm3,851 fol 163).

Qed jitlob ukoll Lm600 tal-molol li kienu gew stmati ghola milli kienu jiswew meta ghamlu l-istima, izda imbaghad meta ra li l-konvenut ma hallsux, iddecieda li jitlob il-prezz taghhom. Dawn ghadhom ghand il-konvenut.

Il-konvenut xehed li m'ghandu jaghti xejn lill attur, anzi bil-maqlub. Hu spjega kif gej dak li ghandu jiehu minghand l-attur.

Bilanc dovut lill attur skond statement ippreparat minn Cristinu Vassallo u accettat mill-partijiet Dok A

Lm 1,520.50

Spareparts li xtara minghand l-attur Lm
250.00

**Total dovut lill attur Lm
1,770.50**

Bilanc dovut lill konvenut u accettat mill attur ghal zrar Dok B Lm

1,450.65

Kiri ta' Crane Lm
29.00

Makna Leyland mixtrija mill attur Lm
500.00

Ammont (Dwana) accettat mill-attur Dok C Lm
1,029.24

**Total dovut lill konvenut Lm
3,008.69**

**Ghalhekk l-attur ghandu jaghti lill konvenut Lm
1,238.19**

Il-konvenut ikkonferma li hu kien xtara il-*parts* bil-prezz ta' Lm250 u mhux Lm501 kif qed jippretendi l-attur. Dwar il-kumpens ghat-taxxa li l-attur jallega li hallas, il-konvenut jghid li hu ma kellux x'jaqsam mat-taxxa ta' l-attur u li fil-

1985 lanqas kien *partner* ma l-attur. Dwar il-gaffa jghid li hu kien xtraha ghal uzu tieghu u l-attur ma kellux x'jaqsam maghha. Kien irregistraha fuq ismu Dok E fol 188. Imbaghad ittrasferiha fil-1990 lill Polidano Reg No L 8869M. Il-flus dejjem harighom hu.

Cristinu Vassallo xehed li kien izomm il-kontijiet tal-partijiet. Hu pprepara d-dokumenti CV 1 u CV 2. Mid-dokument CV1 jirrizulta li l-konvenut kellu jaghti lill attur is-somma ta' Lm1,520.50 pero' dina is-somma kellha tigi saldata ma somma ohra li l-attur kellu jaghti lill-konvenut ghall zrar li kien xtara mill-barriera li l-konvenut kellu f'Had Dingli. Fid-Dok CV2 jidher li l-attur ghandu jaghti is-somma ta' Lm1,029.04.

Charles Borg xehed li gie imqabbad mill-attur biex jexaminalu kontijiet. Hu kien ghamel l-kontijiet fuq id-dokument AC1. Hu pprepara l-prospett CB (fol 144) li juri t-taxxa li kellu jhallas l-attur fuq xoghol li ghamel bi shab mal-konvenut li pero' kien jidher fuq ismu. L-attur kien ser jehel Lm1419 taxxa extra. Fid-dok CB 2 (fol 145) hu hadem fuq dak li l-konvenut qal li hu dovut lill attur fl-istatement a fol 5 sa fol 11 u zied Lm501 (invoice u taxxa li wehel l-attur). Imbaghad naqqas is-somma ta' Lm1,450.65 dovuti lill konvenut u wasal l-attur ghandu jiehu Lm1,988.85.

KONSIDERAZZJONIJIET

L-attur qed jitlob l-ammont ta' Lm4,070.50,0 kwantu ghal

Lm1,520.00 skond Dok AC 1;

Lm450 import ta' taxxa mhallsa mill-attur dwar gaffa li gab Malta minn barra u l-konvenut biegh lil terzi;

Lm600 prezz ta' molol tat-trakkijiet li l-attur ikkonsenja lill-konvenut u li ghadhom fil-pussess tieghu;

Lm1,500 rapprezentanti "commissions" dovuti lill-attur minghand il-konvenut ghall-bejgh ta' vetturi li l-attur importa f'Malta b'arrangement mal-konvenut.

Kopja Informali ta' Sentenza

Dwar il-Lm1,520 hemm qbil anke mill-konvenut (ara Dok PB1 fol 171) li dana l-ammont huwa dovut lill attur, izda l-konvenut qed isostni li dana l-ammont ghandu jigi pacjut billi l-attur kellu jaghti lill-konvenut ghall zrar li kien xtara mill-barriera tieghu. Dok CV1 u Dok B, kif ukoll ta' pagament li hu ghamel ghall attur ghal xi dwana.

L-attur qed issotni li ma giet eccepita l-ebda forma ta' tpacija u li d-debiti imsemmija mill-konvenut m'ghandhomx x'jaqsmu xejn mal-pretensjoni ta' l-attur f'dina l-kawza.

Illi l-Qorti tirrileva li ghalkemm kienet gie prezentata kontrotalba (ara fol 17) dina giet irtirata skond ma hemm innizzel fil fol 19.

Lanqas ma nghatat xi eccezzjoni dwar tpacija, imma anke kieku in tema legali, gie ritenut mill-Qrati Taghna li l-kompensazzjoni ssir *ipso jure* u anke minghajr ma jafu d-debituri, hekk kif ikunu jezistu zewgt idjun fi zmien wiehed, jinqatlu wiehed bl-iehor safejn ikunu ndaqs. Izda l-kompensazzjoni ma tistax tigi nvokata bhala li operat ruhha '*ipso jure*' ghar-rigward tal-krediti li ma humiex ammessi mill-parti l-ohra. Fi kliem iehor il-kompensazzjoni ma tistax issir jekk mhux bejn zewg debiti ugwalment likwidi u certi.

Fil-kaz in ezami dawn il-krediti ma humiex ammessi mill-attur u huma kontestati. Meta lill attur gie pprezentat id-dokument bl-ammonti biex jaqsmu, hu ma kien iffirma xejn u kien talab biex jivverifikah mal accountant tieghu. L-attur jghid inoltre li l-konvenut lanqas ma huwa cert dwar l-ammonti li qed jippretendi li ghandhom jigu pacjuti billi m'hemmx qbil bejn dak li qed jippretendi l-konvenut u dak li l-*accountant* tieghu jghid li ghandu jigi pacjut.

Illi ghalhekk l-ammont ta' Lm1,520 huwa dovut.

Kwantu ghas- Lm600 tal-molol, il-konvenut qed jirritjeni li dawn qeghdin ghandu u l-attur jista' jehodhom meta jrid (ara fol 16 para 5 u para 1 tan-nota tal-konvenut). Invece l-attur qed isostni li dawn il-molol kienu gew stmati oghla milli kienu jiswew meta ghamlu l-istima, izda imbaghad

Kopja Informali ta' Sentenza

meta ra li l-konvenut ma hallsux, iddecieda li jitlob il-prezz taghhom. Il-Qorti hi tal-fehma li l-attur ghandu jirtira dawn il-molol u jekk dan m'ghadux possibili ghandu jithallas il-valur taghhom fl-ammont ta' Lm600.

L-attur qed jitlob ukoll Lm450 bhala taxxa li hu wehel fuq gaffef u *trucks* li kienu dahlu Malta fuq ismu meta kien shab mal-konvenut. Hu qed jibbaza t-talba tieghu fuq *ir-returns* tal-*income tax* li huwa pprezenta (dok a fol 164 et seq). Il-konvenut minn naha l-ohra jghid li l-attur ma gab l-ebda prova li l-ammonti pretizi gew imhallsa u lanqas li thallsu ghan-nom tieghu jew li kien hemm ftehim li bih l-attur gie imqabbad ihallas it-taxxa ghan-nom tal-konvenut.

Il-Qorti hi tal-fehma dwar l-ammont hawn mitlub, l-attur ma gabx prova konklussiva li effettivament hu ghamel xi hlasijiet bhala taxxa li saru ghan nom tal-konvenut. Jidher mid-dokumenti ezibiti bhala *returns* tat-taxxa li dawn jindikaw dhul li mhux xi wiehed gholi ghal persuna li tinnegozja bil-garage bl-*ispare parts*. Il-kopji tar-*returns* li pprezenta l-attur huma prova ta' dak li ddikjara l-attur imma mhux necessarjament prova tal-hlas li sar tat-taxxa u li suppost kienet dovuta mill-konvenut.

Ghalhekk l-Qorti tiddeciedi li dana l-ammont mhux dovut.

L-attur talab ukoll Lm1,500 bhala "commissions" ghall-bejgh ta' gaffa u *dumpers* li l-attur importa f'Malta b'arragament mal-konvenut u li l-konvenut biegh lill terzi. L-attur isostni li din l-gaffa kienet tiswa Lm16,000 u kienet inbieghet lill Sander Attard u qatt ma sar it-*transfer* u ghadu fuq ismu.

Il-konvenut invece xehed li hu kien gab dina l-gaffa fuq ismu, ghalih wahdu. Hu pprezenta dokument (ara fol 188) li juri l-ewwel registrazzjoni u t-*transfer* tal-vettura li sar.

Illi skond dan id-dokument, il-*first registration* saret fl-Lulju tan 1989 u t-*transfer* sar fl-1 ta' Ottubru 1990. Jidher ghalhekk li dina l-vettura ma hiex l-istess wahda li fuqha l-attur qed jitlob l-commission billi n-negozju bejn il-partijiet spicca fil-1986.

L-attur kien iddikjara dina l-vettura fir-*return* ta' l-*income* tieghu (ara fol 163 valur taghha Lm16,644). Hu jghid li dina kienet tat-tip Michigan u kellha numru C 5551 u giet registrata fuq ismu skond il-*log book* li kien wera lill perit, (xhieda 18/2/93 fol 120), imbaghad inbieghet lill Sander Attard.

Il-Qorti wara li ezaminat il-provi kollha dwar dana l-punt hi tal-fehma li l-attur ma rnextlux jipprova li hu gab din il-gaffa bi shab mal-konvenut, jew li kien hemm ftehim mal-konvenut fuq xi *commission* jew fuq ir-rata tal-*commission* fuq il-bejgh taghha, u lanqas ma hemm spjegazzjoni kif l-attur wasal ghal figura li huwa qed jitlob, kemm fuq il-valur li bih inbieghet il-vettura kif ukoll dwar ir-rata li huwa ccargja. Lanqas ma hemmx prova konklussiva dwar il-bejgh tal-vettura lill Sander Attard.

Ghalhekk lanqas dana l-ammont ma hu dovut.

DECIZJONI

Ghal dawn il-motivi

Il-Qorti tiddeciedi

Billi tilqa' t-talba ta' l-attur limitatament ghas-somma ta' elf, hames mija ghoxrin lira Maltin u hamsin centezmu (Lm1,520.50);

Tawtorizzah jirtira l-molol indikati fic-citazzjoni, b'dan li jekk dana m'ghadux aktar possibbli, l-konvenut ghandu jhallas lill attur is-somma ta' sitt mitt lira Maltin (Lm600);

Spejjez bin-nofs.

Bl-imghax legali fuq il Lm1,520.50 mill prezentata tac-citazzjoni.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----